

Van ruwvoertekort naar circulaire kansen: hoe vul je je rantsoen slim aan?

Minder maïs en minder gras beschikbaar? De droge zomer van 2026 stelt de ruwvoederwinning op heel wat melkveebedrijven op de proef. Kolfloze maïs en tegenvallende grasopbrengsten kunnen ervoor zorgen dat de ruwvoedervoorraad voor 2027 kleiner uitvalt dan gepland. Gelukkig zijn er verschillende manieren om tekorten op te vangen. Maïs aankopen is een mogelijkheid, maar ook bijproducten en eigen eiwitbronnen kunnen een deel van de ontbrekende voederwaarde invullen. De sleutel ligt in het correct beoordelen van hun waarde.

Foto 1: Maïs in droge zomer 2026

Kijk niet alleen naar de prijs, maar vooral naar wat je vervangt

Bij de aankoop van een bijproduct wordt vaak eerst naar de prijs gekeken. Toch is een andere vraag belangrijker: wat vervangt dit product in mijn rantsoen?

De energie- en eiwittoeslagprijzen van Wageningen Livestock Research helpen om voedermiddelen economisch te beoordelen. De actuele prijzen zijn ook terug te vinden via het ILVO Rundveeloket.

Neem bijvoorbeeld aardappelstoomschillen met 1.083 VEM en 90 g DVE per kg DS. Bij de prijzen van 11 augustus 2026 bedraagt de indicatieve voederwaarde ongeveer:

- €0,26/kg DS voor energie
- €0,075/kg DS voor eiwit

Samen komt dit neer op ongeveer €0,34/kg DS, ofwel €340 per ton droge stof.

Dat betekent niet dat je €340 per ton droge stof moet betalen. Het betekent dat je dit product kunt vergelijken met de voederwaarde die je op een andere manier moet aankopen.

Bijproducten kunnen een deel van het tekort opvangen

Een bijproduct kan interessant zijn wanneer het niet alleen energie levert, maar tegelijk zetmeel én eiwit aanbrengt. Zeker wanneer een deel van de snijmaïs en het gras wegvalt, kan zo'n product een waardevolle aanvulling zijn.

Denk daarbij niet alleen aan de aankoopprijs, maar ook aan:

- transportkosten;
- opslagmogelijkheden;
- voederverliezen;
- praktische inpassing in het rantsoen;
- beschikbaarheid gedurende het jaar.

Net daar liggen kansen voor een meer circulaire melkveehouderij: maximaal gebruikmaken van eigen ruwvoer en beschikbare rest- en bijproducten, en gericht aankopen wat echt ontbreekt. Kijk daarom niet alleen naar de prijs van een bijproduct, maar vooral naar wat het in jouw rantsoen vervangt.

Vergeet je eigen eiwitproductie niet

Wie zijn afhankelijkheid van aangekochte voedermiddelen wil verminderen, kan ook inzetten op meer eiwit van eigen bodem.

De eerste stap is het verhogen van het eiwitgehalte van het ruwvoer. Vlinderbloemigen zoals klaver en luzerne kunnen hierbij een belangrijke rol spelen. Streef in grasland naar minstens 30% klaver in de zomer. Op zwaardere gronden toont ook luzerne haar potentieel, zeker tijdens droge periodes. Houd er wel rekening mee dat de derde en vierde snede vaak niet gelijktijdig met gras-klaver gemaaid kunnen worden vanwege de noodzakelijke bloeifase.

Een structurele inzet van vlinderbloemigen biedt meerdere voordelen:

- meer eiwit van eigen bedrijf;
- minder behoefte aan kunstmest;
- een actiever bodemleven;
- een betere droogtetolerantie van het gewas.

Foto 2: Gras met klaver en luzerne

Foto 3: Menteelt triticale-erwt

Veldbonen: een interessante eiwitbron van eigen bodem

Wanneer voldoende kwalitatief ruwvoer beschikbaar is, kan ook de teelt van eiwitrijk krachtvoer interessant zijn. Winterveldbonen zijn hiervoor een relatief bedrijfszekere keuze.

Ze kunnen zowel in monoteelt als in mengteelt met granen zoals triticale of tarwe worden geteeld. Met een ruw eiwitgehalte van 25 tot 28% en een zetmeelgehalte van ongeveer 400 g/kg DS combineren veldbonen eiwit en energie in één gewas.

Veldbonen kunnen soja gedeeltelijk vervangen, al blijft de vervangingswaarde beperkt. Op basis van darmverteerbaar eiwit is ongeveer 2 kg veldbonen nodig om 1 kg sojaschroot te vervangen.

Er bestaat geen standaardoplossing voor een ruwvoertekort. Elk bedrijf beschikt over andere voorraden, voederbehoeften en mogelijkheden.

Ontdek praktijkervaringen

Tijdens een B3W-uitwisselingsmoment deelden melkveehouders hun ervaringen met de teelt en het vervoederen van hakselméteil. [Lees hier](#) het volledige verslag.

Foto 4: Landbouwers in gesprek op thematisch uitwisselingsmoment rond mengteelten

////////////////////////////////////

Het infoboekje 'De 10 geboden voor klaver' vind je terug via:

[Infoboekje 10-geboden-van-grasklaver.pdf](#)

Op de hoogte blijven van komende evenementen? Neem een kijkje op onze website:

Evenementen / Begeleidingsdienst voor betere bodem en waterkwaliteit

Vragen over dit artikel? Neem contact op met onze B3W begeleiders:

Frederik.faveere@b3w.vlaanderen.be

Zoe.borry@b3w.vlaanderen.be

Bronnen voor dit artikel: Wageningen Livestock Research – Voederwaardeprijzen Rundvee, CVB-voederwaardetabellen, ILVO Rundveeloket, LCV.

////////////////////////////////////

Over B3W

Tien Vlaamse praktijk- en onderzoekscentra zetten hun schouders onder de Begeleidingsdienst voor een Betere Bodem- en Waterkwaliteit (B3W). Samen beheren we het kennisnetwerk, en vertalen we die kennis in duidelijke handvaten waar land- en tuinbouwers mee aan de slag kunnen voor een oordeelkundige bemesting en een duurzaam bodembeheer. Voor B3W is de ervaring en het vakmanschap van de land- en tuinbouwer zelf van groot belang. We betrekken hen dan ook in het verzamelen van de kennis, en willen hun creativiteit stimuleren.

De B3W-medewerkers, met name de adviseurs en onderzoekers van de praktijk- en onderzoekscentra, brengen de verzamelde kennis via terreinactiviteiten en diverse communicatiekanalen rechtstreeks tot bij de landbouwer. Ons multidisciplinaire team heeft belangrijke troeven om de adviesdienst tot een succes te maken:

- Over heel Vlaanderen kunnen we begeleiders inzetten met kennis van het specifieke terrein en de aanwezige sectoren en teelten,
- Deze begeleiders hebben uitgebreide ervaring in het begeleiden van land- en tuinbouwers en het demonstreren van goede praktijken,
- Ook academische expertise is aanwezig in het consortium, waardoor de B3W-werking continu wordt gevoed met de laatste wetenschappelijke inzichten rond duurzaam bodem- en nutriëntenbeheer.

Op zoek naar meer info? Neem dan zeker een kijkje op onze website (www.b3w.vlaanderen.be), schrijf je in op de [B3W-nieuwsbrief](#), of volg ons via [Facebook](#) of [LinkedIn](#).